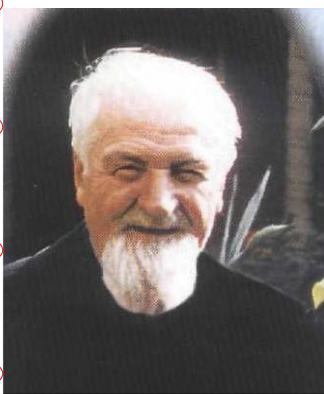

ÎNVIEREA DOMNULUI

Foaie duminicală a parohiei "Învierea Domnului", cartierul Dacia, Iași

Pr.Acad. D.Stăniloae
-foto-

MOARTEA PE CRUCE

Ce este moartea ? Nimeni nu poate să dea un răspuns satisfăcător la această grozavă întrebare. Pentru un asemenea răspuns ar trebui să o experieze nu numai de dinafară ca fenomen suportat de alții, ci și de dinăuntru ei. Așa stînd lucrurile, trebuie să ne mulțumim cu ceea ce experiem în moartea altora, iar încolo să ne întemeiem pe certitudinile produse în noi de intuițiile profunde ale ființei noastre, ca și pe considerațiuni derivate logic din anumite date reale.

Ceea ce experiem cu simțurile externe în moartea semenilor este încetarea unui om de-a mai exista ca subiect în lumea noastră. El rămîne un simplu obiect material, în destrămare rapidă.

Subiectul, însă, nu se produce și nu există conform legilor naturii. Deși legile care cârmuiesc viața fizică a omului sunt aceleași care există în tot universul fizic, nicăieri ele nu mai produc subiecte.

Deși are lipsă de un trup care să funcționeze conform legilor naturii, pentru a se manifesta prin el, subiectul nu-și poate datora începutul existenței numai acestor legi ale trupului și viața lui se desfășoară pe un plan superior lor. De aceea, o încetare a vieții biologice a trupului, produsă potrivit unor legi naturale, nu poate însemna eo ipso și o încetare a existenței subiectului. El nu se mai poate manifesta prin mediul trupesc, obișnuit în lumea noastră, dar desființarea lui nu poate fi în nici un caz produsul direct, organic, al unui fenomen de ordin natural. Moartea experiată la alții nu ne poate demonstra desființarea subiectelor respective. Ea ne spune numai că un subiect a încetat de-a mai exista în lumea accesibilă nouă. Ca să fie desființat, în genere, un subiect, ar trebui să se producă dincolo de fenomenul natural, experimental, al morții fizice a altora, un act de alt caracter decât cel datorat legilor naturale.

Continuarea sau necontinuarea existenței subiectului omenesc după moartea fizică atîrnă nu de legile naturale, ci de o putere care și ea trebuie să aibă un caracter superior acestor legi, un caracter de subiect, dar superior subiectului omenesc.